

Hva skjedde ved det siste aftensmåltid?

Når det gjelder selve måltidet, er det mest overraskende aspekt innstiftelsen av den hellige eukaristi. Artikkelen er laget ved Navarras universitet.

04.12.2010

● Timene som gikk forut for Jesu lidelse og død ble nedfelt med spesiell kraft i hukommelsen og hjertet til de som var sammen med ham.

► Derfor ble mange av detaljene rundt det Jesus gjorde og sa ved det siste aftensmåltid skrevet ned i Det nye testamente. Det er en av de best beskrevne hendelsene i hans liv, ifølge Joachim Jeremias. Ved denne anledningen var Jesus alene med de tolv apostlene (Mt 26,20; Mk 14,17 & 20, Lk 22,14). Verken Maria hans mor eller noen av de andre hellige kvinnene var tilstede.

● Johannes forteller i sitt evangelium om en betydningsfull hendelse, at Jesus vasket disiplenes føtter, og dermed ga oss et eksempel på ydmyk tjeneste (Jo 13,1-20). Så følger en av de mest dramatiske øyeblikkene i denne hendelsen: Jesus kunngjør at en av de som er tilstede kommer til å forråde ham. Alle ser på hverandre, forbløffet over det Jesus nettopp har sagt. Jesus antyder så diskret at det er Judas (Mt 26,20-25; Mk 14,17-21, Lk 22,14 og Jo 1,21-22).

● Når det gjelder selve måltidet, er det mest overraskende aspekt innstiftelsen av den hellige eukaristi. Vi har fire beretninger om dette: de tre synoptikerne (Mt 26,26-29, Mk 14,22-25, Lk 22,14-20) og Paulus (1 Kor 11,23-26), alle er svært like. I hvert tilfelle utgjør beretningen bare noen få vers. De beskriver Jesu handlinger og ord som ga opphav til det aller helligste sakrament og som utgjør det sentrale element i denne nye ritus. "Så tok han brød, velsignet det og brøt det, gav dem av det og sa: Dette er mitt legeme, gitt for dere. Gjør dette, for å minnes meg." (Lk 22,19 og ff)

► Disse ordene uttrykker den enorme forskjellen mellom det som skjedde ved dette spesielle aftensmåltid som Jesus feiret sammen med sine apostler, og et vanlig aftensmåltid. Jesus delte ikke ut brød til de som satt til bords med ham ved det siste aftensmåltid. I

stedet ga han dem noe fullstendig annerledes under brødets skikkelse: ”Dette er mitt legeme.” Og han ga apostlene som var tilstede der den nødvendige myndighet til å gjøre det han nettopp hadde gjort: ”Gjør dette til minne om meg.”

● Det skjer en annen ting med en spesiell betydning ved slutten av måltidet. ”Og på samme måte, ved begeret etter måltidet: Dette beger er den nye pakt i mitt blod, som utgydes for dere.” (Lk 22,20 og ff)

► Apostlene forsto at de tidligere hadde vært vitner til at han ga sitt legeme under brødets skikkelse og at de nå fikk hans blod i et beger. Gjennom dette har den kristne tradisjon forstått at minnet om den separate utgytelse av hans legeme og blod var et virksomt tegn på det offer som skulle nå sitt høydepunkt på korset noen timer senere.

● Videre fortsatte Jesus med å snakke med en slik kjærlighet at hans siste ord trengte langt inn i apostlenes hjerter.

Johannesevangeliet gjengir den lange og gripende samtalen ved slutten av måltidet. Det er på dette tidspunkt det nye bud blir forkynt, der oppfyllelsen av dette budet skal være et vitnesbyrd om at man er kristen: ”Et nytt bud har jeg å gi dere: Elsk hverandre. Som jeg selv har elsket dere, slik skal også dere elske hverandre. For alle skal det være tegnet på at dere er mine disipler, at dere har en slik innbyrdes kjærlighet.” (Jo 13,34-35)
